

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/14978-S.26.20383
BAŞVURU NO : 2026/14347
KARAR TARİHİ : 04/08/2026

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : [REDACTED], TCKN: [REDACTED]
Adres: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
BAŞVURUYA KONU İDARE : MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BAŞVURUNUN KONUSU : Sağlık mazeretiyle atanma talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 10/06/2026

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, Isparta ili [REDACTED] ilçesinde Beden Eğitimi Öğretmeni olarak görev yaptığını, Denizli ilinde ikamet eden ve tam teşekküllü hastane raporuyla "başkasının güç ve yardımı olmaksızın hayatını idame ettiremez" durumdaki babasının sağlık mazereti nedeniyle Denizli iline atanma talebinin reddedilmesi üzerine açtığı davada, Isparta 1. İdare Mahkemesinin kararı ile idarenin "norm kadro yetersizliği" açıklamasına karşın işlemi iptal ettiğini, mahkeme kararı üzerine Denizli iline atanması gerekirken, Afyonkarahisar iline atandığını, bu atamaya karşı dava açması üzerine söz konusu işlemin iptal edildiğini, 08.06.2026 tarihli resmi yazı ile bu kez mazeretiyle bağı bulunmayan İstanbul veya Gaziantep illerini tercih etmeye zorlandığını, tercih yapmaması halinde ise Isparta ilindeki görevine devam etmesi gerektiğinin bildirdiğini açıklayarak Kurumumuzdan mahkeme kararının gerekçesine uygun olarak Denizli iline atanmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Milli Eğitim Bakanlığının 03.07.2026 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısında;
- 2.1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 72 nci maddesi uyarınca yer değiştirme suretiyle atamaların adil ve dengeli bir sistem içinde yapılması gerektiği, öğretmenlerin ülke genelinde dengeli dağılımını sağlamanın esas olduğu,
- 2.2. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 18 inci maddesinin ikinci fıkrası ile Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 29 uncu maddesi gereğince,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmelerin yıl içinde takvime bağlı olmaksızın yapılabileceği; ancak bunun dışındaki mazeret atamalarının yarıyıl veya yaz tatili dönemlerinde yapılacağı,

2.3. Bakanlığın mazerete bağlı yer değiştirme taleplerini karşılama yükümlülüğünün, boş kadro (norm kadro açığı) ve hizmet puanı üstünlüğü kriterleri ile sınırlı olduğu, sağlık mazereti atamalarında dahi norm kadro açığına bakılmayacağına dair mevzuatta bir istisna bulunmadığı,

2.4. Başvuranın 2026 Yarıyıl Tatili döneminde babasının sağlık mazeretine dayanarak Denizli iline atanmak üzere başvurduğu; ancak Denizli'de kendi alanında (beden eğitimi) öğretmen ihtiyacı bulunmaması nedeniyle atamasının gerçekleştirilemediği,

2.5. Isparta 1. İdare Mahkemesi'nin iptal kararı üzerine, adayın durumu öncelikle Denizli ili için yeniden değerlendirildiği; ancak yine norm kadro açığı bulunmadığı için hem öğretmen ihtiyacı olan hem de hastanın tedavisinin yapılabileceği Afyonkarahisar ili [REDACTED] ilçesine atamasının yapıldığı,

2.6. Başvuranın Afyonkarahisar ili [REDACTED] ilçesine yapılan bu atama işlemine karşı 15.05.2026 tarihinde verdiği itiraz dilekçesi üzerine, söz konusu atama işleminin Bakanlıkça iptal edildiği,

2.7. İhtiyaç olmayan bir yere atama yapılmasının "atıl kapasite" yaratacağı gerekçesiyle; başvurana, babasının tedavisinin yapılabileceği ve aynı zamanda beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı bulunan İstanbul veya Gaziantep illerinden birini tercih etmesi halinde atamasının yapılabileceğinin bildirildiği,

2.8. Başvuranın 2024 yılı iller arası isteğe bağlı yer değiştirme döneminde Denizli ili [REDACTED] ilçesine atandığı, ancak bu atamasını kendi isteğiyle (23.08.2024 tarihli dilekçesi ile) iptal ettirdiği,

açıklamalarına yer verilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın

3.1. "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; *"Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceler."*,

3.2. "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138 inci maddesinin son fıkrasında; *"Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."*

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; *"Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."*,

5. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kararların sonuçları" başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasında; *"Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur...”,

6. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun;

6.1. “Yer değiştirme suretiyle atanma” başlıklı 72 nci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye’nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.”

6.2. “Yer değiştirme suretiyle atanma” başlıklı 72 nci maddesinin beşinci fıkrasında; “İlgili mevzuatı uyarınca verilecek rapora göre kendisi, eşi veya birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için düzenlemeler yapılır.”,

7. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu’nun;

7.1. “Öğretmenlerin yer değişikliği” başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamaları, her yıl yapılan atama plan ve programları çerçevesinde eğitim öğretim faaliyetlerini etkilemeyecek şekilde sonuçlandırılır.”,

7.2. “Öğretmenlerin yer değişikliği” başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında; “Öğretmenlerin sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmeleri yıl içinde yer değiştirme takvimine tabi olmaksızın, diğer mazeretlere bağlı yer değiştirmeleri ise yarıyıl ve/veya yaz tatilinde yapılır.”

7.3. “Öğretmenlerin yer değişikliği” başlıklı 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında; “Öğretmenlerin mazeret durumlarına ve isteğe bağlı yer değiştirmeleri, Bakanlığın öğretmen ihtiyacı ve öğretmenin tercihi dikkate alınarak hizmet puanı üstünlüğüne göre yapılır.”

8. Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nin “Mazeret durumuna bağlı yer değiştirmeler” başlıklı 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Kadrolu öğretmenlerin aile birliği, sağlık, can güvenliği mazeretlerine veya engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeleri yarıyıl ve yaz tatillerinde yapılır. Sağlık ve can güvenliği mazeretlerine bağlı yer değiştirmeler yarıyıl ve yaz tatilleri dışında da yer değiştirme takvimine bağlı olmaksızın sadece öğretmen ihtiyacı bulunan eğitim kurumlarına yapılır.”

düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ŞERİF YILMAZ’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

9. Kamu Denetçisi tarafından, İdarenin başvuranın talebine ilişkin işlemlerinin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonuç ve kanaatine varılarak başvurunun kabulü yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10. Isparta ili [REDACTED] ilçesinde Beden Eğitimi Öğretmeni olarak görev yapan başvuran, Denizli ilinde ikamet eden ve bakıma muhtaç olduğu tam teşekküllü hastane raporuyla sabit bulunan babasının sağlık mazereti sebebiyle Denizli iline atanma talebinin reddi üzerine açtığı davada, Isparta 1. İdare Mahkemesi idarenin "norm kadro yetersizliği" gerekçesini yerinde görmeyerek ret işleminin iptaline karar verdiğini, yargı kararı uyarınca mazeret ili olan Denizli'ye atanması gerekirken sırasıyla Afyonkarahisar'a atandığını, bu işlemin itirazı üzerine iptal edildiğini, son olarak 08.06.2026 tarihli resmi yazı ile mazeretiyle ilgisi bulunmayan İstanbul veya Gaziantep illerini tercihe zorlandığını, aksi takdirde mevcut görev yerinde bırakılacağına ihtar edildiğini, idari yargı kararının gerekçelerine uygun olarak Denizli iline atamasının yapılması hususunda Kurumumuzdan talepte bulunmaktadır.

11. Anayasa'nın 138 inci maddesi ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28 inci maddesi uyarınca idare, mahkeme kararlarının lafzı ve ruhu ile birlikte özellikle "gerekçesine" uygun işlem tesis etmekle yükümlüdür.

12. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'nun 18 inci maddesi ve ilgili Atama Yönetmeliği'nin 29 uncu maddesi, sağlık mazeretine dayalı yer değişikliklerini norm kadro kısıtlamalarından ve belirli dönem takvimlerinden istisna tutmuştur. Sağlık mazereti, doğrudan Anayasa ile koruma altına alınmış olan yaşam ve sağlık hakkını ilgilendiren acil ve hayati bir durumdur. İdari yargının yerleşik içtihatlarında da açıkça vurgulandığı üzere, kişinin bakıma muhtaç anne veya babasının sağlık durumunu tehlikeye düşürecek idari kararlarda, idare tarafından "norm kadro doluluğu" veya "atıl kapasite oluşumu" gibi gerekçeler ileri sürülerek anayasal hakları kısıtlayamaz.

13. Başvuru konusu olayda, Isparta 1. İdare Mahkemesi, başvuranın babasının Denizli ilinde ikamet ettiğini, tam teşekküllü hastane raporu uyarınca başkasının güç ve yardımı olmaksızın hayatını idame ettiremeyeceğini ve bu tedavinin mevcut görev yerinde yapılamayacağını gözeterek idarenin ret işlemini iptal etmiştir. Bu durumda iptal kararının hukuki sonucu, başvuranın mazeret odağı olan Denizli ili kapsamında değerlendirmeyi zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla idarenin başvuranın mazeretliyle hiçbir bağı bulunmayan Afyonkarahisar, İstanbul veya Gaziantep gibi illeri tercihe etmeye zorlanmasının yargı kararına uygun olmadığı, hukuki belirlilik ve güvenlik ilkeleriyle çeliştiği ve sağlık mazereti kurumunun yasal amacını tamamen ortadan kaldırdığı belirlenmiştir.

14. Yukarıda anlatılan hususlar, başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat, yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde, başvuranın Denizli iline atanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

15. İyi yönetim ilkelerine 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin 'karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi' ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

16. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup yetkili ve görevli mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

Başvuranın Denizli iline atanması yönünde **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemlerin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAŞVURANA** ve **MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.